

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19-11-2015 r.

Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Lidia Orzechowska-Korpikiewicz

Protokolant: Magdalena Popławska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19-11-2015 r. w K.

sprawy z powództwa R. K., W. B., M. K., W. L., P. D., E. B.

przeciwko W. Ż.

o zapłatę

I zasądza od pozwanego W. Ż. na rzecz R. K. kwotę 1.600,00 zł (jeden tysiąc sześćset 00/100 złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22.09.2012r. do dnia zapłaty;

II zasądza od pozwanego W. Ż. na rzecz W. B. kwotę 1.543,00 zł (jeden tysiąc pięćset czterdzieści trzy 00/100 złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22.09.2012r. do dnia zapłaty;

III zasądza od pozwanego W. Ż. na rzecz M. K. kwotę 1.549,00 zł (jeden tysiąc pięćset czterdzieści dziewięć 00/100 złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22.09.2012r. do dnia zapłaty;

IV zasądza od pozwanego W. Ż. na rzecz W. L. kwotę 1.550,00 zł (jeden tysiąc pięćset pięćdziesiąt 00/100 złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22.09.2012r. do dnia zapłaty;

V zasądza od pozwanego W. Ż. na rzecz R. K. kwotę 1.500,00 zł (jeden tysiąc pięćset 00/100 złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22.09.2012r. do dnia zapłaty;

VI zasądza od pozwanego W. Ż. na rzecz W. B. kwotę 1.520,00 zł (jeden tysiąc pięćset dwadzieścia 00/100 złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22.09.2012r. do dnia zapłaty;

VII zasądza od pozwanego W. Ż. na rzecz R. K. kwotę 1.541,00 zł (jeden tysiąc pięćset czterdzieści jeden 00/100 złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22.09.2012r. do dnia zapłaty;

VIII zasądza od pozwanego W. Ż. na rzecz P. D. kwotę 1.540,00 zł (jeden tysiąc pięćset czterdzieści 00/100 złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22.09.2012r. do dnia zapłaty;

IX zasądza od pozwanego W. Ż. na rzecz E. B. kwotę 1.548,00 zł (jeden tysiąc pięćset czterdzieści osiem 00/100 złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22.09.2012r. do dnia zapłaty;

X dalej idące powództwa w zakresie odsetek oddala;

XI zasądza od pozwanego W. Ż. na rzecz powoda R. K. kwotę 633,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 400,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

XII zasądza od pozwanego W. Ż. na rzecz powoda W. B. kwotę 554,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 400,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

XIII zasądza od pozwanego W. Ż. na rzecz powoda M. K. kwotę 478,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 400,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

XIV zasądza od pozwanego W. Ż. na rzecz powoda W. L. kwotę 478,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 400,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

XV zasądza od pozwanego W. Ż. na rzecz powoda P. D. kwotę 477,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 400,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

XVI zasądza od pozwanego W. Ż. na rzecz powoda E. B. kwotę 478,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 400,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 25/15

UZASADNIENIE

Powód **R. K.** wniósł o zasądzenie od pozwanego W. Ż. kwoty 1.600,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22 grudnia 2009r. do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu podał, iż w dniu 21 sierpnia 2009 r. w miejscowości K. J. N. zawarł z pozwanym przedwstępną umowę sprzedaży nieruchomości - lokalu użytkowego mieszczącego się w L. przy Alei (...) Å o powierzchni 62, 20 m² dla której Sąd Rejonowy w Łęborku prowadzi księgę wieczystą nr (...). Strony zobowiązały się zawrzeć do dnia 28 lutego 2010 r. umowę sprzedaży w/w lokalu za cenę 80.000 zł. Umowa ta została potwierdzona przez J. N. poprzez zapłatę na rzecz pozwanego zaliczki w wysokości 48.000 zł. Pozwanemu przysługiwało prawo odstąpienia od umowy przedwstępnej w przypadku, gdy zwróci w terminie do dnia 21 grudnia 2009 r. kwotę 38.000 zł oraz kwotę 10.000 zł w terminie do dnia 21 lutego 2010 r. Pozwany po upływie określonego terminu nie podjął żadnych kroków w celu zawarcia tej umowy, jak również od niej nie odstąpił. W związku z zaistniałą sytuacją J. N. w dniu 7 stycznia 2010 r. wezwał pozwanego do zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości zakreślając termin spotkania oraz wzywając do przedłożenia niezbędnej dokumentacji dotyczącej przedmiotowej sprawy. Pozwany nie stawiał się w oznaczonym czasie i miejscu oraz nie zwrócił otrzymanej zaliczki w kwocie 48.000 zł. W dniu 10 marca 2012 r. J. N. zbył swoje wierzytelności na rzecz Biura (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L.. Następnie 4 września 2012 r. nabywca tych wierzytelności przeniósł ich część w wysokości dochodzonej pozwem na powoda. Pozwany był powiadamiany o zbyciu wierzytelności.

Tutejszy Sąd 19 grudnia 2012 r. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

Od powyższego nakazu pozwany złożył sprzeciw

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany W. Ż. zaprzeczył, aby w dniu dokonywania przelewu wierzytelności J. N. przysługiwała wobec niego wymagalna wierzytelność oraz termu, aby w dniu 17 grudnia 2012 r. dokonał zapłaty kwoty 1.000 zł na rzecz J. N. tytułem częściowego zwrotu zadatku. Zarzucił nieważność z mocy prawa umowy przedwstępnej sprzedaży nieruchomości lokalowej z uwagi na jej pozorność. Przyznał, że faktycznie w dniu 21 sierpnia 2009 r. z J. N. zawarł umowę pożyczki kwoty 30.000 zł. Oświadczył, że należność wynikającą z zawartej umowy pożyczki w kwocie 30.000 zł. potrącił z przysługującej mu od J. N. wierzytelności w łącznej kwocie 30.000 zł. z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej w prowadzonych na jego zlecenie sprawach.

Zdaniem pozwanego potrącenie było możliwe, gdyż obie wierzytelności były wymagalne i mogły być dochodzone przed sądem i w wyniku potrącenia obie wierzytelności umorzyły się nawzajem. Przedwstępna umowa sprzedaży nieruchomości lokalowej zawarta była, z pełną świadomością stron, bez wymaganej prawem formy aktu notarialnego. Ustanowienie odrębnej własności przedmiotowego lokalu i przeniesienia jego własności nastąpiło dopiero 4 listopada 2009 r., czyli po zawarciu umowy. Ponadto pozwany podniósł, że 17 stycznia 2010 r. cofnął swoje oświadczenie woli i uchylił się od skutków prawnych tego oświadczenia złożonego za zgodą drugiej strony dla pozorów. Pozwany

podał, że potrzebował pieniędzy na spłatę kredytu i zwrócił się do J. N. o rozliczenie prowadzonych w jego imieniu, przez pozwanego spraw sądowych. J. N. zaproponował mu pożyczkę, oświadczył również, że jest mu potrzebna do innych spraw umowa, z której będzie wynikało, że zainwestował w nieruchomości. W umowie pozornej wpisano kwotę 48.000 zł stanowiącą rzekomą pożyczkę. Z uwagi na to, że faktyczna pożyczka wynosiła kwotę 30.000 zł nie sporządzono pokwitowania odbioru tej kwoty. Pozwany po otrzymaniu kwoty 30.000 zł wpłacił ją do banku co zakończyło prowadzone przeciwko niemu postępowanie egzekucyjne. Pozwany wskazał, że jako adwokat, na zlecenie J. N., prowadził kilka spraw karnych, udzielał konsultacji i porad prawnych, za co należała mu się łącznie kwota 35.000 zł z czego zlecający zapłacił mu kwotę 5.000 zł. pozostała do zapłaty kwota 30.000 zł., pozwany potrącił z otrzymanej pożyczki. Pozwany zaprzeczył, aby przesłał J. N. kwotę 1.000 zł, gdyż byłoby to sprzeczne ze złożonym przez niego oświadczeniem o uchyleniu się od skutków pozornej umowy.

Powód **W. B.** wniósł o zasądzenie od pozwanego W. Ż. kwoty 1.543,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22 grudnia 2009r. do dnia zapłaty oraz zwrot kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu podał te same okoliczności, które wskazywał R. K..

Tutejszy Sąd 24 stycznia 2013 r. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

Od powyższego nakazu pozwany złożył sprzeciw

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany W. Ż. podniósł te same zarzuty i powołał się na te same okoliczności, które wskazywał w wyżej wymienionym sprzeciwie.

Powódka **M. K.** wniosła o zasądzenie od pozwanego W. Ż. kwoty 1.549,00 zł. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22 grudnia 2009r. do dnia zapłaty oraz zwrot kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu podała te same okoliczności, które wskazywał R. K..

W odpowiedzi na pozew, pozwany W. Ż., podniósł te same zarzuty i powołał się na te same okoliczności co w wyżej wskazanych sprzeciwach.

Powód **W. L.** wniósł o zasądzenie od pozwanego W. Ż. kwoty 1.550,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22 grudnia 2009r. do dnia zapłaty oraz zwrot kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu podał te same okoliczności, które wskazywał Z. K..

W odpowiedzi na pozew, pozwany W. Ż., podniósł te same zarzuty i powołał się na te same okoliczności, co w wyżej wskazanych sprzeciwach.

Powód **R. K.** wniósł o zasądzenie od pozwanego W. Ż. kwoty 1.500,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22 grudnia 2009r. do dnia zapłaty oraz zwrot kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu podał te same okoliczności, które wskazywał w pierwszej sprawie.

Tutejszy Sąd 18 grudnia 2012 r. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

Od powyższego nakazu pozwany złożył sprzeciw, podniósł te same zarzuty i powołał się na te same okoliczności, co w wyżej wskazanych sprzeciwach.

Powód **W. B.** wniósł o zasądzenie od pozwanego W. Ż. kwoty 1.520,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22 grudnia 2009r. do dnia zapłaty oraz zwrot kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu podał te same okoliczności, które wskazywał R. K..

Tutejszy Sąd 18 grudnia 2012 r. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

Od powyższego nakazu pozwany złożył sprzeciw

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany W. Ż. podniósł te same zarzuty i powołał się na te same okoliczności, co w wyżej wskazanych sprzeciwach.

Powód **R. K.** wniósł o zasądzenie od pozwanego W. Ż. kwoty 1.541,00 zł. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22 grudnia 2009r. do dnia zapłaty oraz zwrot kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu podał te same okoliczności, które wskazywał w pierwszej sprawie.

Tutejszy Sąd 24 stycznia 2013 r. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

Od powyższego nakazu pozwany złożył sprzeciw podniósł te same zarzuty i powołał się na te same okoliczności, co w wyżej wskazanych sprzeciwach.

Powód **P. D.** wniósł o zasądzenie od pozwanego W. Ż. kwoty 1.540,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22 grudnia 2009r. do dnia zapłaty oraz zwrot kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu podał te same okoliczności, które wskazywał R. K..

Sąd Rejonowy w Legnicy 6 grudnia 2012 r. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

Od powyższego nakazu pozwany złożył sprzeciw.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany W. Ż. podniósł te same zarzuty i powołał się na te same okoliczności, co w wyżej wskazanych sprzeciwach.

Sprawa została przekazana do tutejszego Sądu.

Powódka **E. B.** wniosła o zasądzenie od pozwanego W. Ż. kwoty 1.548,00 zł. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22 grudnia 2009r. do dnia zapłaty oraz zwrot kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu podała te same okoliczności, które wskazywał Z. K..

W odpowiedzi na pozew, pozwany W. Ż., podniósł te same zarzuty i powołał się na te same okoliczności, co w wyżej wskazanych sprzeciwach.

Wszystkie sprawy zostały połączone do wspólnego prowadzenia i rozpoznania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

21 sierpnia 2009 r. w K. pomiędzy W. Ż. a J. N. została zawarta pisemna umowa nazwana przez strony przedwstępną umową sprzedaży nieruchomości- lokalu użytkowego mieszczącego się w L. przy Al. (...). Umowa ta wskazywała, że strony zobowiązały się zawrzeć do dnia 28 lutego 2010 r. umowę sprzedaży lokalu użytkowego, za cenę 80.000 zł. Na poczet ceny wypłacona została W. Ż. kwota 48.000 zł. w umowie zapisane zostało, że sprzedającemu przysługiwało prawo odstąpienia od umowy w przypadku gdy: zwróci zaliczkę wraz z oprocentowaniem do rąk kupującego w terminie do dnia 21 lutego 2010 r. w tym kwotę 38.000 zł do dnia 21 grudnia 2009 r. kwotę 10.000 zł w terminie do dnia 21 lutego 2010 r. Kupującemu przysługiwało prawo odstąpienia od umowy w przypadku gdy sprzedający nie przedstawi w terminie do 30 listopada 2009 r. dokumentów. Przysługiwało mu wówczas prawo żądania natychmiastowego zwrotu zaliczki lub żądanie natychmiastowego zawarcia właściwej umowy notarialnej kupna- sprzedaży lokalu. W istocie, zamiarem stron tej umowy było, przekazanie W. Ż. pieniędzy i zabezpieczenie ich zwrotu, czy to przez zapłatę W. N. kwoty 48.000 zł w wyżej określonych dwóch ratach, czy to przez przeniesienie własności lokalu w którym prowadził kancelarię za kwotę 80.000 zł pomniejszoną o kwotę 48.000 zł..

Dowód: umowa z 21 sierpnia 2012 r. k. 8 akt, zeznania świadków R. B. k.515.

Pismem z dnia 7 stycznia 2010 r. J. N. wezwał pozwanego W. Ż. do stawienia się 18 stycznia 2010 r. w Kancelarii Notarialnej w Ś. wraz z dokumentami, celem zawarcia umowy sprzedaży lokalu użytkowego położonego w L. przy Al. (...) zgodnie z umową 21 sierpnia 2009 r.

Dowód: wezwanie k. 9 akt.

Pozwany w piśmie z dnia 17 stycznia 2010 r. skierowanym do notariuszy Kancelarii Notarialnej w Ś. K. P. i W. W. oświadczył, że uchyla się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego, za zgodą drugiej strony dla pozorów w umowie przedwstępnej z dnia 21 sierpnia 2009 r. Wskazał, że strony zawierające tę umowę miały pełną świadomość tego, iż oświadczenie to miało na celu ukrycie innej czynności prawnej, a mianowicie pożyczki w wysokości innej niż wymienionej w § 4 umowy. Zastrzegł prawo potrącenia, nie wskazując jednocześnie konkretnej kwoty potrącenia ani wysokości udzielonej pożyczki.

Dowód: oświadczenie k. 38 akt;

W dniu 10 marca 2012 r. J. N. zawarł z Biurem (...) Sp. z o.o. w L. umowę przelewu wierzytelności w kwocie 48.000 zł. należnej od W. Ż., zgodnie z zawartą z nim umową. O dokonanej cesji wierzytelności pozwany został powiadomiony.

Dowód:: umowa przelewu i zawiadomienie k. 11 i 12 akt;

Umowami przelewu wierzytelności z: 4 września 2012 r., 10 grudnia 2012 r., 10 grudnia 2012 r., 10 grudnia 2012 r., 10 października 2012 r., 15 października 2012 r., 10 grudnia 2012 r., 10 października 2012 r., 10 grudnia 2012 r., (...) SP. z o.o. Biuro (...) z siedzibą w L. zawarła umowy odpowiednio z: R. K., W. B., M. K., W. L., R. K., W. B., R. K., P. D., E. B. dotyczące przelewu na ich rzecz odpowiednio kwot: 1.600 zł., 1543 zł., 1549 zł., 1.550 zł., 1.500 zł., 1.520 zł., 1.541 zł., 1540 zł., 1.548 zł. z posiadanej wobec W. Ż. wierzytelności w kwocie 48.000 zł.

Dowód: umowy przelewu wierzytelności k. 14, 64, 117, 143, 169, 222, 266, 409, 539 akt oraz zawiadomienie o przelewie k. 15-16, akt;

Sąd zważył co następuje:

Z zebranego materiału dowodowego wynika, że żądania pozwów (dziewięciu) są zasadne.

Pozwany W. Ż. twierdził, że faktycznie w dniu 21 sierpnia 2009 r. z J. N. zawarł umowę pożyczki kwoty 30 000 zł nazwaną dla pozorów umową przedwstępną sprzedaży lokalu użytkowego. O tym, że jest to umowa pozorna wiedział i akcentował J. N..

Przy wadach oświadczenia woli mamy do czynienia z nieważnością bezwzględną (brak świadomości lub swobody, pozornosc) oraz nieważnością względną (błąd, groźby). W świetle przepisów art. 82-87 k.c. sankcja nieważności bezwzględnej następuje z mocy prawa, zaś w przypadku nieważności względnej, przez uchylenie się od skutków oświadczenia woli, a więc akt podejmowany przez stronę czynności.

Czynność prawna jest złożona dla pozorów (symulowana) wtedy, gdy strony dokonujące takiej czynności, próbują wywołać wobec osób trzecich, rzeczywiste, prawdziwe przeświadczenie, że ich zamiarem jest wywołanie skutków prawnych objętych treścią ich oświadczenia woli. Ponadto musi istnieć między stronami tajne, niedostępne osobom trzecim porozumienie, że te oświadczenia woli nie mają wywołać zwykłych skutków prawnych lub, że zamiar ten jest inny niż ujawniony w symulowanych oświadczeniach.

Zgodnie z art. 83 § 1 k.c. zdanie drugie, jeżeli oświadczenie zostało złożone dla ukrycia innej czynności prawnej, ważność oświadczenia ocenia się według właściwości tej czynności.

W ocenie Sądu, umowa z dnia 21 sierpnia 2009 r. była umową pożyczki udzielonej W. Ż. przez J. N.. Jej zwrot miał nastąpić przez zapłatę J. N. kwoty 48.000 zł w dwóch ratach: 38.000 zł do dnia 21 grudnia 2009 r. i 10.000 zł w

terminie do dnia 21 lutego 2010 r. albo przez przeniesienie własności lokalu w którym pozwany prowadził kancelarię za kwotę 80.000 zł pomniejszoną o kwotę 48.000 zł. Ocena powyższa wynika częściowo z zeznań pozwanego popartych zeznaniami świadka R. M. (k.497) i R. B. (k.515 odwrót) oraz analizy pisemnej umowy z 21 sierpnia 2009 r.

Biorąc pod uwagę to, że W. Ż. jest adwokatem a J. N. prowadzi szeroką działalność gospodarczą, można wnioskować, iż z pewnością wiedzieli oni, że umowa przedwstępna sprzedaży nieruchomości winna być zawarta w formie aktu notarialnego (dla wywołania skutku przewidzianego umową). Nie zachowanie tej formy oraz wskazanie odległej daty zawarcia właściwej umowy i ustalenie możliwości odstąpienia od sprzedaży nieruchomości przez zapłatę kwoty 48.000 zł w dwóch ratach, płatnych w określonych terminach, świadczy o tym, że stronom umowy nie zależało na sprzedaży nieruchomości lecz ich celem było udzielenie pożyczki i zabezpieczenie jej spłaty.

Pozwany przyznał, że pożyczki nie zwrócił, ponadto twierdził, że pożyczka wynosiła 30.000 zł. nie zaś, jak podają powodowie i wynika to z pisemnej umowy 48.000 zł.

Dla rozstrzygnięcia przedmiotowych spraw, nie jest istotna kwota pożyczki, lecz suma, którą zgodnie z umową, pozwany zobowiązał się zwrócić lub zaliczyć na poczet ceny nieruchomości to jest 48.000 zł. Kierując się zasadami logiki i doświadczenia życiowego można ocenić, że w sumie tej są ukryte skapitalizowane odsetki od pożyczonej kwoty. Należy zauważyć, że pozwany przyznając, że otrzymał pożyczkę w kwocie 30.000 zł. nie wskazuje na jakich zasadach miała być zwrócona, jakie były odsetki. W § 5 pkt 1 pisemnej umowy strony wskazały, że sprzedającemu przysługuje prawo odstąpienia od umowy w przypadku gdy zwróci zaliczkę z należnym oprocentowaniem do rąk kupującego w terminie do dnia 21 lutego 2010 r. w tym kwotę 38.000 zł do dnia 21 grudnia 2009 r. i kwotę 10.000 zł w terminie do dnia 21 lutego 2010 r. Przy takim zapisie w umowie, nie sposób przyjąć, że pożyczka była udzielona nieodpłatnie i że po kilku miesiącach pozwany miał oddać jedynie pożyczoną kwotę. Pozwany podpisując umowę z 21 sierpnia 2009 r., w której potwierdził otrzymanie kwoty 48.000 zł. i zobowiązał się do zwrotu kwoty 48.000 zł. lub do zaliczenia tej kwoty na poczet ceny nabycia nieruchomości, jako adwokat musiał mieć pełną świadomość konsekwencji takiego zachowania, przynajmniej w zakresie obowiązku zwrotu kwoty 48.000 zł.

Pozwany w sprzeciwach od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym i w odpowiedziach na pozwy podniósł zarzut potrącenia przysługującej mu od J. N. wierzytelności w kwocie 30.000 zł. Było to równoznaczne ze złożeniem oświadczenia o potrąceniu, skoro takie oświadczenie nie zostało złożone wcześniej (wyrok SN z 4 II 2004 I CK 181/2003)

Zgodnie z brzmieniem art. 498 k.c. w sytuacji, gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami, każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelności drugiej strony. Wskutek potrącenia obie wierzytelności umarzają się nawzajem do wysokości wierzytelności niższej. Oświadczenie o potrąceniu stanowi materialną podstawę zarzutu potrącenia (wyrok SN z 14 I 2009 IV CSK 356/08 niepublikowane).

By mogło dojść do potrącenia wierzytelności muszą być spełnione określone warunki to jest: wzajemność wierzytelności, jednorodność świadczeń, wymagalność wierzytelności. Do uznania, że nastąpiło potrącenie wymagalnej wierzytelności w postaci wygaśnięcia wzajemnych wierzytelności nie wystarcza samo powoływanie się składającego oświadczenie o potrąceniu na fakt przysługiwania mu wierzytelności przeznaczonej do potrącenia. Musi być udowodnione istnienie tej wierzytelności. W razie sporu o istnienie i zakres wierzytelności niezbędne jest wykazanie wszystkich przesłanek skuteczności potrącenia.

Pozwany jako swoje wierzytelności zgłoszone do potrącenia wskazał przysługujące mu od J. N. należności za świadczoną obronę w sprawie karnej prowadzonej przed Sądem Okręgowym w Opolu i zastępstwo procesowe w sprawie cywilnej w S. oraz liczne porady prawne, konsultacje.

Pozwany nie przedłożył żadnego dowodu na to, jakie łączyły go z J. N. umowy w zakresie pełnomocnictwa. W świetle udzielonej pożyczki niewiarygodne są zeznania pozwanego w tym zakresie, tym bardziej, że pozostają w sprzeczności z zeznaniami świadków: J. S. i R. B.. Logicznym jest, że pozwany zamiast pożyczki domagałby się od J. N. zapłaty za prowadzenie jego spraw nie zaś udzielenia pożyczki. Świadek J. S. zeznała (k.697), iż jej konkubent J. N. nie był dłużny

pozwanemu w zapłacie za zlecone sprawy sądowe. Świadek R. B. (k.515 odwrot) zeznał, że widział jak J. N. w 2007 r. lub 2008 r. płacił pozwanemu 12.000 lub 13.000 zł. Wtedy N. udzielił pozwanemu pełnomocnictwa do prowadzenia sprawy w Sądzie Okręgowym w Szczecinie. Sąd oparł się na zeznaniach tych świadków ponieważ są spójne, logiczne a tym samym wiarygodne. Należy również zauważyć, że gdyby J. N. faktycznie był pozwanemu winny za zlecone sprawy sądowe kwotę 30.000 zł, to zapewne nie pożyczalby mu pieniędzy licząc się z tym, że pozwany przy tej okazji potrąci z pożyczki swoją wierzytelność.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd nie uznał skuteczności zgłoszonego potrącenia i uwzględnił w całości żądania pozwów z odsetkami ustawowymi od dnia 22 września 2012 r.

Na podstawie art. 455 i 481 k.c. zostały zasądzone odsetki ustawowe od 22 września 2012 r. to jest, po upływie 14 dni od wezwania do zapłaty zawartego w piśmie informującym pozwanego o dokonanych cesjach na rzecz powodów. Dalej idące żądania w zakresie odsetek jako niezasadne podlegały oddaleniu, o czym orzeczono w pkt X wyroku.

Sąd na podstawie art. 219 k.p.c. łącznie prowadził i rozpoznał sprawy. Wszystkie dziewięć spraw pochodzi z tego samego stosunku prawnego.

Zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony.

Sąd uznał, że rozdrobnienie spraw miało na celu zwielokrotnienie kosztów zastępstwa prawnego. Takie działanie, choć dopuszczalne, było sprzeczne z zasadami współżycia społecznego i jako takie nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrom (art. 5 k.c.).

Wobec powyższego zasądzony został od pozwanego dla każdego z sześciu powodów (R. K. występował w trzech sprawach a W. B. w dwóch sprawach) zwrot kosztów w zakresie uiszczonej od pozwu opłaty oraz część kosztów zastępstwa prawnego w wysokości 1/6. Ustalając wysokość kosztów zastępstwa prawnego Sąd posłużył się następującym wyliczeniem: łączna wartość dochodzonych wierzytelności wynosiła 13.891 zł., zgodnie z § 6 punkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2013r. poz. 490) koszty zastępstwa prawnego, przy wartości przedmiotu sporu od 10.000 zł. do 50.000 zł. wynoszą 2.400 zł.- czyli po 400 zł. dla każdego powoda. O kosztach orzeczono w punktach od XI do XVI wyroku.